

Horváth Gyuláné Agócsy Erika Búcsúztatója

Pécs, 2018. 06. 14., 14 óra

A beszédet írta és elmondta: Dr. Varga Ildikó (Varga Ildikó Rita Anna)

Énekművész, tanár, zenetörténész, költő, dalszövegíró, író

Tisztelt Család, kedves egybegyűltek!

A halál csak egy állomás. Egy megálló, ahonnan éteri szépségbe juthat egy ember. Ahonnan majd útja végeztével hazatér. Erika néni tudta, hitte ezt, és úgy, mint ő, néhányan ismerjük a bizonyosságát annak, hogy az élet nem ér, nem érhet véget a halállal. Mégis nehéz megélni és átélni azt, hogy mi itt maradtunk. És azt is, hogy az a lélek és a szellem, akit igazán, szívből szerettünk, már nem lesz itt a földön velünk soha többé. Elhagyott minket.

Horváth Gyuláné Agócsy Erika szép, hosszú, áldozatos, szeretet teljes életet élt. Nem csak unokája, unokájának felesége és dédunokái gyászolják, hanem az a sok barát, ismerős, kolléga és tanítvány is, akikre útja során hatással volt.

Nem volt karrierista. Igaz volt rá az, ami kevesekről mondható el. Nem azért létezett, dolgozott, hogy nyomot hagyjon maga után, hanem tette a dolgát hite szerint, tekintet nélkül arra, hogy ez vajon visszhangot kelt-e az őt körülvevő szűkebb, vagy tágabb környezetben. Személyével egy tanú távozott el. Elmúlt korok, nagy és fontos történések szereplője és szemtanúja.

Ismert családból származott. Édesapja, Agócsy László a zene szeretetét, és az „Isten-Haza-Család” jelmondat tartalmát, értelmét adta át neki. Már gyerekként fontos zenetörténeti esemény szereplője lett. Benne volt abban a pécsi szolfézs csoportban, amellyel édesapja a Kodály-koncepciót az országnak bemutatta. Édesanyja családja, a Szigrisztek, szintén hatással voltak környezetükre, alakították Pécs életét. Nekik egy kisdédóvót, turista utat, és a Pécsi Dalárda munkájának segítségét is köszönheti a város. Szintén anyai ágon volt rokonuk Poldini Ede.

Erika néni mind emberileg, mind szakmailag igyekezett felnőni ősei örökségéhez. Zenész, szolfézs tanár lett. Egy alkalommal így vallott életéről: „Ha most kezdeném a pályámat, ugyanezt az utat választanám. A zene és a tanítás szeretete vezérelt. Édesapámtól tanultam, házasságomat a zenének köszönhetem, és fiunknak is ezt az útravalót adtuk tovább.” Saját

bevallása szerint egyik legfontosabb alapelve a helytállás volt, amihez mindvégig tartotta magát. Élete utolsó percéig.

1952-ben végzett a pécsi Zenetanárképző zongora, szolfézs és általános iskolai énektanár szakán, 1952-től 1970-ig a pécsi Állami Zeneiskola szolfézstanára, később tanszékvezető tanára lett. Fontosak voltak számára az emberek, munkájában – úgy, mint édesapja – mindig igényes volt, s arra törekedett, hogy kövesse Agócsy László egyik legfontosabb alapelvét: „Igyekeztem megszerettetni, amit magam is szeretek.”

A '60-as években megalapította az Ifjú Zenebarátok Klubjának Pécsi Tagozatát, sok külföldi előadást tartott a Kodály-koncepcióról, és fontos szerepet játszott a zeneóvoda rendszerének kifejlesztésében. Pécsen, Sopronban és Budapesten, a budapesti Weiner „Konzi”-ban is dolgozott. Sok, ma már híres muzsikus pályáját segítette magas szintű tudásával, emberségével. Tanította fiát: Horváth Csaba hegedűművészt, Vass Ágneszt, a Pécsi Szimfonikus Zenekar koncertmesterét, de Jandó Jenőt, és Ligeti Andrást is. Kiváló munkáját 1977-ben az Oktatásügy Kiváló Dolgozója kitüntetéssel, 1996-ban pedig Arany Katedra díjjal jutalmazták.

Férje kiváló hegedűs és karmester volt, fia szintén hegedűművész lett. Hármasságuk, amihez „támogató tagként” a nagypapa, Agócsy László is csatlakozott, megbonthatatlan volt. A hit, szeretet, intelligencia, és a tehetség jellemezte mindannyiukat.

És az erő. Mert ez az apró ember – ha fizikálisan nem is volt – lélekben igyekezett nagyon erős lenni. Elviselte fia korai halálát, de igazán sosem dolgozta fel, elviselte a férje külföldi munkája miatt magányosan megharcolt éveket. De nem lankadt, ment, dolgozott tovább. Méltósággal, hittel, szeretettel. Élt tovább férje elvesztése után is, de attól kezdve nap mint nap meg kellett küzdenie a mindennapokért, és mindennapi jókedvéért is. Nehéz volt, nehéz lehetett.

Örömet unokája, dédunokái jelentettek számára, akiknek sokat, szívesen énekelt. Lelkének ajándékait a zenén keresztül osztotta szét, és sokszor azon keresztül használt vele. Az Úrtól kapott megbízatását a zene segítségével teljesítette.

Erika néni jó barátom, szinte pótmamám volt. Fogadott lányának tekintett. Nem volt alkalmam elbúcsúzni tőle, halála előtt három nappal beszélünk utoljára. Bizonyára ismerik, vagy megfigyelték már, megváltozik az emberek hanghordozása, hangszíne, mikor közelükben jár a halál. Olyan, mintha már félig eltűnt volna belőlük az élet, mintha már nem köztünk lennének. De én nem hittem el, nem akartam elhinni. Nem akartam elengedni egy barátot.

Megtiszteltetés volt Erika néni barátjának lenni. Ahogyan Müller Péter írja egy helyütt: „A jó barátsághoz kell valami lelki rokonság. Nem a jellem, nem a világnézet, hit, közös eszme, műveltség vagy az érdeklődési kör az, ami igazán összeköt bennünket, hanem a lelki rokonság.” És mi rokonok voltunk.

Erika néni elvesztése sokáig fog még fájni nekünk. Rettenetes érzés kitörölni egy nevet a címtárból. Borzasztó, mikor felemelnéd a telefont, hogy elmeséld, milyen érdekes, jó, vagy épp súlyos, nehéz dolog történt veled, és rájössz, hogy a vonal másik vége néma.

Mégsem csak a veszteségről szeretnék ma beszélni, hanem az örömről és a háláról is. Mert csodás volt, hogy volt, létezett, hogy sokakra volt hatással. Csodás volt, hogy voltak gyönyörű pillanatai, időszakai az életében. Hálásak vagyunk és ő is hálás lehetett, hogy azt csinálta, amihez értett, amit tudott, amit szeretett. És leírhatatlanul nagy kegyelem, hogy emberhez méltó, értékes, kerek életet élt. Dicsőség és hála.

Távozásával bizonyosan jó helyre, szerettei körébe kerül. Mi, akik itt maradtunk, igyekszünk ellátni feladatunkat. Szeretettel gondolunk rá és megőrizzük az ő, az élete, és a munkássága emlékét.

Mert azoknak, akik itt maradnak, fontos feladatuk van. Tovább kell, hogy adják az elmúlt idők emlékezetét. Erika néni tavaly rőtta le – ahogyan ő mondta – kötelességét és feladatát, mikor a családjáról készített kiállítás létrehozásában aktívan részt vett, és persze akkor is, mikor édesapja nevét viselő iskolát alapított. Nekünk ugyanez a feladatunk. Leróni s a kötelességet, megtenni, amit lehet. Összekötők, pillérek nélkül nem épülnek meg azok a hidak, amelyeken áthozhatjuk a múlt értékeit a jelenbe, jövőbe. De nem csak a szakmai múlt fontos egy ember életében. Nem. Maga az Élet.

Szeretettel és tisztelettel búcsúzunk. Főhajtásunk egy rendkívüli asszonynak, hölgynek szól. Megtette, amire erejéből tellett, megharcolta csatáit, néha elbukott, néha győzedelmeskedett, de mindig emelt fővel, tisztességgel, becsülettel élt.

Nyugodjék békében.

Az erdélyi költő, Reményik Sándor soraival búcsúzom, a távoli viszontlátás reményében.

Reményik Sándor: Végrendelet

Fáradtságom adom az esti árnyak,
Színeimet vissza a szivárványnak.

Megnyugvásom a tiszta, csöndes égnek,
Mosolygásom az őszi verőfénynek.

Sok sötét titkom rábízom a szélre,
Semmit se várva és semmit se kérve.

Kik üldöztek át tüskén, vad bozótton:
Kétségeim az örvényekbe szórom.

A holtom után ne keressetek,
Leszek sehol - és mindenütt leszek.